

3. Jagannath P. Panda. India's Call on China in the Quad: A Strategic Arch between Liberal and Alternative Structures. *Rising power quarterly*. 2018. Vol. 3, iss. 2. 224 p. URL: <https://rpquarterly.kureselcalismalar.com/wp-content/uploads/2018/10/Rising-Powers-Quarterly-Volume-3-Issue-2.pdf>
4. Myers L. China's Economic Security Challenge: Difficulties Overcoming the Malacca Dilemma. *Georgetown Journal of International Affairs*. 22.03.2023. 1 p. URL: <https://gjia.georgetown.edu/2023/03/22/chinas-economic-security-challenge-difficulties-overcoming-the-malacca-dilemma/>
5. Brooke-Holland L. What is the Global South? *House of commons library*. 11.07.2024. 1 p. URL: <https://commonslibrary.parliament.uk/what-is-the-global-south/>
6. Jütten M. Outcome of the 16th BRICS Summit in Kazan, Russia. *European Parliamentary Research Service*. 2024. 2 p. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2024/766243/EPRS_ATA\(2024\)766243_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2024/766243/EPRS_ATA(2024)766243_EN.pdf)
7. Shankar Bharti M., Kumari S. China's Belt and Road Initiative in Southeast Asia and its implications for ASEAN-China strategic partnership. *Asian Review of Political Economy*. 2024. 21 p. URL: https://www.researchgate.net/publication/386345022_China's_Belt_and_Road_Initiative_in_Southeast_Asia_and_its_implications_for_ASEAN-China_strategic_partnership
8. Crossroads of Commerce: How the Taiwan Strait Propels the Global Economy / M. P. Funaiolo, B. Hart, D. Peng, B. Lin, J. Verschuur. *Center for Strategic & International Studies*. 10.10.2024. 1 p. URL: <https://features.csis.org/chinapower/china-taiwan-strait-trade/>
9. Xuejing M. Why is BRICS so popular among Global South countries? *ChinaDaily*. 11.06.2024. 1 p. URL: https://www.idcpc.org.cn/english2023/opinion/202411/t20241108_165925.html
10. Reddy R. K. China in the Indian Ocean Region. Ports and Bases. *Organisation for Research on China and Asia*. 06.07.2022. 1 p. URL: <https://orcasia.org/article/296/china-in-the-indian-ocean-region>
11. Матеріал *Державного департаменту США офісу прес-секретаря*. 09.02.2024. 12 p. URL: <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2024/02/Indo-Pacific-Strategy-Second-Anniversary-Fact-Sheet.pdf>

Савельєва Анна

Донецький національний університет ім. Василя Стуса

КОНФЛІКТ КИТАЮ І ТАЙВАНЮ В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ (2022–2025): ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОЗИЦІЙ ТА КЛЮЧОВІ ВИКЛИКИ

Ключові слова: конфлікт, НАТО, США, геополітика, санкції.

Keywords: conflict, NATO, USA, geopolitics, sanctions.

Конфлікт між Китаєм і Тайванем є однією з найгостріших геополітичних проблем сучасності. Тайвань, який фактично є незалежною державою, Китай офіційно вважає своєю провінцією. Загроза силового сценарію об'єднання Тайваню з КНР існувала десятиліттями, проте події, що розгорнулися після початку російсько-української війни у 2022 р., вплинули на динаміку цього конфлікту. У цій роботі буде розглянуто, як змінювалися позиції Китаю і Тайваню під впливом війни в Україні, які уроки сторони винесли з цього конфлікту та які трансформації спостерігалися у 2022–2025 рр.

Давайте розглянемо передумови конфлікту між Китаєм і Тайванем. Історія конфлікту між Китаєм і Тайванем сягає 1949 р., коли після громадянської війни

влада Китайської Республіки (Гоміньдан) втекла на острів Тайвань, а на материковій частині було утворено Китайську Народну Республіку (КНР). Відтоді КНР розглядає Тайвань як невід'ємну частину своєї території, тоді як Тайвань функціонує як де-факто незалежна держава з власним урядом, армією та економікою.

«Мобілізаційний» конфлікт між Китаєм і Тайванем загострився в останні роки. Тайбей посилював мобілізацію та оборонні можливості, розширюючи призов до армії. Натомість Китай проводив масштабні військові навчання та демонстрував готовність до можливого військового вирішення питання.

Розглядаючи вплив російсько-української війни на позиції Китаю та Тайваню, можна стверджувати, що російське вторгнення в Україну у 2022 р. стало переломним моментом для глобальної геополітики. Конфлікт сприяв переосмисленню безпекових стратегій Китаю та Тайваню.

Китай офіційно заявляв про нейтральну позицію щодо війни в Україні, проте фактично підтримував Росію економічно та дипломатично. Також Китай уважно аналізував реакцію Заходу на агресію Росії та наслідки санкцій, і військові навчання біля Тайваню стали регулярними, що свідчить про готовність КНР до силового сценарію [2; 3].

Тепер розглянемо позицію Тайваню. Тайвань сприйняв війну в Україні як сигнал щодо необхідності посилення обороноздатності [4]. Також можна сказати, що активізувалася дипломатія Тайваню, що призвело до розширення військового співробітництва зі США та Японією [5]. Висновок – оновлення стратегії національної безпеки через асиметричні військові методи [1].

Проаналізуємо ключові трансформації у 2022–2025 рр., наприклад, зміну підходу до оборони Тайваню. Тайвань реформував свою армію, створюючи високомобільні загони для асиметричної війни. Успіхи України в обороні сприяли перегляду військових стратегій. Війна також змусила змінити підхід Китаю до санкцій та міжнародного тиску. Китай уважно аналізував економічні санкції, накладені на Росію, що стримувало його від активних дій проти Тайваню. У 2024 р. КНР почала нарощувати співпрацю з країнами Глобального Півдня, щоб мінімізувати ризики санкцій у разі ескалації [2].

Щодо ролі США та міжнародної спільноти у китайсько-тайванському протистоянні – Вашингтон посилив підтримку Тайваню, що призвело до збільшення напруження в регіоні. Водночас НАТО та ЄС приділили більше уваги безпеці в Азійсько-Тихоокеанському регіоні [3].

Окреслимо напрями подальших досліджень. У майбутніх дослідженнях варто детальніше вивчити вплив війни в Україні на довгострокову стратегію Китаю щодо Тайваню, можливі сценарії конфлікту в Тайванській протоці у 2025–2030 рр., а також роль міжнародної дипломатії у врегулюванні китайсько-тайванського протистояння.

Як висновок, можна сказати, що російсько-українська війна значно вплинула на геополітичну ситуацію у світі, зокрема на конфлікт між Китаєм і Тайванем. Китай аналізував ситуацію в Україні для адаптації власної стратегії, тоді як Тайвань активно готувався до можливого воєнного сценарію, враховуючи український досвід. Далі розвиток подій залежатиме від політичних рішень, економічних факторів та дій міжнародної спільноти.

Джерела та література

1. Bodeen C. China conducts air and sea drills near Taiwan in response to US and Taiwanese statements. *AP News*. 18 березня 2025 р. URL: <https://apnews.com/article/taiwan-china-planes-ships-d7e0beea3f6164046d34d1dfa1dda71a>
2. Зеленюк Х. Готовність Китаю до війни, світова «вісь зла» та об'єднання з Пекіном: інтерв'ю з головою МЗС Тайваню. *TCH.ua*. 12 січня 2024 р. URL: <https://tsn.ua/exclusive/gotovnist-kitayu-do-viyini-svitova-vis-vis-zla-ta-ob-yednannya-z-pekinom-interv-yu-z-golovoyu-mzs-tay-vanyu-2490940.html>
3. Навчання китайської армії навколо Тайваню та їхні наслідки. *LB.ua*. 23 травня 2024 р. URL: https://lb.ua/blog/oleksandr_antoniuk/614807_navchannya_kitayskoi_armii_navkolo.html
4. Портников В. «Небезпечні друзі США». Чим Тайвань нагадує Україну? *Радіо Свобода*. 13 січня 2024 р. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/ukrayina-viyna-tayvan-putin/32772875.html>
5. Китайсько-тайванський конфлікт та російська агресія проти України: про спільне і відмінне між ними. *Укрінформ – актуальні новини України та світу*. 04 червня 2025 р. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3812448-kitajskotajvanskij-konflikt-ta-rosijska-agresia-proti-ukraini-pro-spilne-i-vidminne-miz-nimi.html>

Оніщук Олександр

Донецький національний університет імені Василя Стуса

ГЛОБАЛЬНИЙ ПІВДЕНЬ ЯК НОВИЙ ВЕКТОР УКРАЇНСЬКОЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ: АФРИКАНСЬКИЙ ВИМІР

Ключові слова: Африка, дипломатична присутність, економічне співробітництво, міжнародна підтримка, протидія російському впливу.

Keywords: Africa, diplomatic presence, economic cooperation, international support, opposition to Russian influence.

«Глобальний Південь», що включає країни Африки, Латинської Америки, Південної Азії та Океанії, відіграє дедалі більшу роль у міжнародній політиці. Для України, яка дещо переглянула свої зовнішньополітичні пріоритети після 2022 р., співпраця з державами Глобального Півдня стала важливим напрямом дипломатії. Політика України все більше зміцнюється задля посилення дипломатичної присутності у різних регіонах, розширення економічного співробітництва, протидії російському впливу та зростання власного міжнародного іміджу.

Метою дослідження є аналіз основних напрямів політики України щодо Глобального Півдня, визначення її викликів та перспектив. Дослідження розглядає дипломатичний, економічний та інформаційний складники цієї політики, вплив зовнішніх факторів на розвиток відносин України з країнами регіону.

Політика України на Африканському континенті знаходиться на етапі формування, проте вже зараз це можна назвати проривом. Станом на лютий 2025 р. Україна активно відкриває посольства, впроваджує гуманітарні ініціативи та прагне закріпитися як геополітичний гравець – все це отримало назву «українсько-африканського ренесансу» [2]. Цей процес розпочався після ухвалення МЗС України в 2022 р. Стратегії розвитку відносин з державами Африки [4, с. 2].

Також важливим кроком є залучення до налагодження співпраці високопосадовців з обох сторін. Так, із 2022 до 2024 р. Володимир Зеленський провів